

Pedagogisch beleidsplan

Het gastouderbureau van Kinderopvang Mathil heeft een pedagogisch beleidsplan samengesteld, conform de Wet Kinderopvang.

Het pedagogisch beleid is de basis van verantwoorde kinderopvang, want hoe gastouders met kinderen omgaan is immers het belangrijkste.

De eerste levensjaren van een kind zijn erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind.

In deze jaren leert het kind de belangrijkste vaardigheden aan, die de basis vormen voor verder ontwikkeling.

Het is daarom belangrijk dat het kind zich in een omgeving bevindt waarin hij zich veilig en vertrouwd voelt.

Voor kinderen die een deel van hun tijd doorbrengen bij een gastouder, maakt dus ook de gastouder deel uit van die omgeving.

Gastouderopvang draagt bij aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.

Om ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk te voorkomen, moet het kind in een veilige en schone omgeving worden opgevangen.

Veiligheid en vertrouwen dient te worden gegeven d.m.v. begeleiding, ondersteuning en stimulering van het kind op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Deze ontwikkelingsgebieden zijn:

- **lichamelijke ontwikkeling** (ontwikkeling van de grove en fijne motoriek en van de zintuigen): Kinderen hebben ruimte nodig om zich lichamelijk te kunnen ontwikkelen. Het kind moet door de omgeving waarin het verkeert gestimuleerd worden om zich te bewegen en te spelen. Er moet dus voldoende ruimte zijn met voldoende daglicht. Ook moet het kind de mogelijkheid hebben zich terug te kunnen trekken
- **sociaal-emotionele ontwikkeling** (het leren kennen van de eigen gevoelens, het leren omgaan met deze gevoelens en het uiten ervan naar anderen): Voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling is het belangrijk dat een kind zich veilig voelt. De gastouder speelt hierbij een belangrijke rol. Voldoende aandacht en warmte geven is dan ook belangrijk. De gastouder treedt ook correctief op bij ongewenst gedrag, echter nooit fysiek. De gastouder neemt gevoelens van de kinderen serieus en praat hier ook over met de kinderen.
- **Verstandelijke ontwikkeling** (ontwikkeling van het denkvermogen): Door het aanbieden van gerichte activiteiten; o.a. puzzels, constructiemateriaal, spelletjes, etc., wordt de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. De gastouder bepaalt aan welke spelletjes en speelgoed een kind toe is en stimuleert het kind bij het spelen hiermee.
- **Taalontwikkeling** (ontwikkeling van de verbale communicatie): Op het gebied van taal, gebeurt er het meest in de eerste vier levensjaren van een kind. Daarom is het van belang dat de gastouder de Nederlandse taal goed beheerst en communicatief goed onderlegd is. De verbale communicatie kan gestimuleerd worden door bijvoorbeeld voor te lezen, samen te zingen of samen te lezen.
- **Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid** (ontwikkeling naar zelfstandigheid): Bij het opgroeien naar een zelfstandig mens is het belangrijk dat een kind zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde ontwikkelt. De gastouder stimuleert het kind hierbij. De gastouder laat het kind dingen zoveel mogelijk zelf doen vanaf de leeftijd dat het kind daartoe in staat is, maar biedt hulp waar nodig. Door het geven van kleine en overzichtelijke opdrachten kan de gastouder dit al van het begin af aan leren aan de kinderen. Deze opdrachten moeten wel allemaal goed uitvoerbaar zijn, zodat het kind geen gevoel van onzekerheid of minderwaardigheid kan oplopen.
- **Creatieve ontwikkeling** (ontwikkeling van de eigen fantasie): Creatief spel stimuleert de fantasie en vormt een manier om emoties en gevoelens te uiten. De gastouder stimuleert daarom het kind om lekker bezig te zijn met verschillende materialen en spelletjes. In de eerste levensmaanden zullen dit voornamelijk kennismakingsspelletjes zijn waarbij het kind zijn eigen lichaam leert kennen en de coördinatie tussen oog en hand ontwikkelt. Vanaf ongeveer een half jaar krijgt het kind ook aandacht voor allerlei dingen van verschillende vorm, kleur en materiaal. De gastouder laat het kind daarom kennis maken met verschillende materialen, vormen en kleuren, door dingen te laten bekijken, aanraken en voelen. Bijv. met klei, water, zand, verkleedspullen, poppen, auto's, etc.

Kinderen leren altijd en overal: ze zijn van nature nieuwsgierig. Dat leren gaat spelenderwijs en voor een groot deel vanzelf. Een vertrouwde volwassene, zoals de gastouder, kan kinderen hierin begeleiden door hun interessante activiteiten aan te bieden die passen bij hun ontwikkelingsniveau, of die niet iets moeilijker zijn zodat ze ook een volgende stap kunnen zetten. Daarin moet een balans gevonden worden tussen kinderen vrijlaten en hen beschermen. Hoe die balans eruit ziet hangt samen met de leeftijd van de kinderen.

- Baby's hebben behoefte aan een vertrouwde omgeving met vertrouwde personen als veilige basis om al het nieuwe om hen heen te gaan ontdekken.
- Dreumesen willen steeds meer alles zelf doen, maar zijn tegelijk nog erg afhankelijk van de vertrouwde volwassenen voor emotionele steun.
- Peuters ontwikkelen zich snel in veel opzichten. Ze leren veel woorden en symbolen, leren springen en huppelen, gaan zien dat er verschil is tussen henzelf en een ander, maken vriendjes.
- Kleuters groeien en leren op alle terreinen, krijgen interesse in hun eigen lichaam en dat van anderen, stellen eindeloos vragen en spelen graag met kinderen van hun eigen sekse.
- Kinderen van 7 jaar en ouder breiden hun schoolse kennis en vaardigheden uit, zijn sterk gericht op leeftijdsgenoten, maken vrienden en ontwikkelen zo hun eigen identiteit.
- Vanaf hun tiende jaar maken kinderen een sterke lichamelijke ontwikkeling door en verruimen zij hun belangstelling voor de wereld om hen heen.

De zeven kenmerken van welbevinden zijn:

1. Open: belangstelling en plezier;
2. Nieuwsgierig: actieve gerichtheid, uitdaging, uit op nieuwe ervaringen;
3. Levenslustig: geniet, heeft er zin in;
4. Tevreden: accepteert zichzelf en zijn omgeving, weinig frustratie, boosheid of weezin;
5. Ontspannen: rust, aandacht, laat zich kalmeren of troosten;
6. Vol zelfvertrouwen: zeker van zijn zaak, doelgericht;
7. Evenwichtig: emoties die passen en invoelbaar zijn in de situatie.

Het goed inschatten van deze kenmerken is afhankelijk van leeftijd, karakter en temperament van het kind, en van wat het meekrijgt van thuis (zijn sociale en culturele achtergrond).

Lastig gedrag

'lastige kinderen' bestaan niet, wel kinderen met 'lastig gedrag'. Er zijn twee soorten lastig gedrag: 'gewoon' en 'speciaal'. Gewoon lastig gedrag wordt veroorzaakt door omstandigheden buiten het kind, door factoren in zijn omgeving. Speciaal lastig gedrag is van een andere orde. Dat komt meestal voort uit een stoornis in de manier waarop informatie uit de omgeving in de hersenen wordt verwerkt. Zo'n stoornis kan voortkomen uit erfelijke aanleg, een hersenziekte, een ongeval of een thuissituatie die al jaren slecht is. Een voorbeeld van een kind met 'speciaal lastig' gedrag is een kind met AD(H)D.

Wat is nodig bij 'lastig gedrag' (we praten hier over 'gewoon lastig' gedrag)

De gastouder probeert om te beginnen lastig gedrag zoveel mogelijk te voorkomen. Dat doet ze door de kinderen veiligheid en structuur te bieden in een prettige sfeer.

Als het niet lukt het 'gewoon lastig' gedrag te voorkomen, kan de gastouder het best twee dingen doen: positief gedrag van het kind bevorderen en negatief gedrag zoveel mogelijk negeren.

Wat te doen als een kind niet reageert op het bevorderen van positief gedrag en toch doorgaat? Het is in ieder geval geen goede oplossing om straf te geven. Straf maakt wel duidelijk dat iets niet mag, maar zegt niets over het gewenste gedrag. Beter dan straf is een time-out. Dan wordt het kind even apart gezet. De gastouder legt uit dat het geen straf is maar bedoeld om even tot rust te komen. Zo'n time-out mag niet langer dan drie minuten duren. De gastouder haalt hem/haar dan weer op en zegt dat het nu weer goed is en het kind gewoon weer mee kan doen.

Voorbeeldfunctie

De gastouder heeft altijd een voorbeeldfunctie. Het gedrag van de gastouder bepaalt mede hoe een kind met zaken omgaat. De gastouder is verantwoordelijk voor de veiligheid van het kind tijdens de opvanguren. Het huis moet rookvrij zijn en veilig zijn ingericht. Ook de tuin moet veilig zijn ingericht. Gelet wordt op bijvoorbeeld traphekjes, stopcontactbeveiligingen, opbergen van gevaarlijke stoffen. De slaapruijnte van het kind moet rustig, rookvrij en goed te ventileren zijn. Als de gastouder huisdieren heeft staat de veiligheid van het kind voorop. En als het kind groter is en buiten gaat spelen, moet de gastouder ervan verzekerd zijn dat dit geen gevaar oplevert voor het kind.

De totale indruk van de woonsituatie moet in orde zijn: veilig en schoon!

Deze punten zijn dan ook opgenomen in de selectiecriteria voor gastouders.

Ouders kunnen specifieke wensen hierover bespreken met het gastouderbureau.

Gastouders spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van een gastkind. De gastouders moeten daarom in staat zijn om een klimaat te scheppen waarbij een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt en met plezier kan spelen en zich ontwikkelen.

Observaties:

Twee keer per jaar vindt er een evaluatie plaats bij de gastouder op de plaats van de opvang. Bij de eerste evaluatie worden er checklisten besproken en ingevuld en de andere keer wordt het pedagogisch beleidsplan besproken en dan met name de ontwikkelingen van de kinderen. Per kind, tot 4 jaar, wordt er een verslag van de ontwikkelingen geschreven zoals de gastouder deze ziet/ervaart. Gedurende de opvang observeert zij continue de kinderen en kan zo een goede beschrijving geven van de ontwikkelingen van de kinderen.

Wanneer een kind 3,6 jaar is kan de gastouder een observatieformulier invullen met de ouders die aan de basisschool kan worden meegegeven. Dit formulier laat zien of er een evt. achterstand dan wel hoogbegaafdheid aanwezig is bij de betreffende kinderen. De basisscholen kunnen aan de hand van dit formulier een inschatting maken of het kind wel/niet op de juiste school geplaatst wordt. Het formulier kan de gastouder opvragen bij Janita.

Wanneer blijkt dat door observaties er problemen zijn met het kind wordt er uiteraard contact gezocht met de ouders. Bij problemen verwijzen wij de ouders door naar de betreffende hulpinstantie waarvan wij denken dat het kind de hulp nodig heeft. Denk hierbij aan logopedie, CJG, fysio.

Aantal gastkinderen:

Het aantal kinderen dat een gastouder tegelijk mag opvangen is afhankelijk van hun leeftijd. Eigen kinderen tot 10 jaar tellen ook mee wanneer ze aanwezig zijn tijdens de opvang. Het maximum aantal kinderen dat tegelijk aanwezig mag zijn is (inclusief eigen kinderen) :

- Zes kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, inclusief eigen kinderen tot 10 jaar.
- Vijf kinderen wanneer zij allen jonger zijn dan 4 jaar; inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar
- Vier kinderen van 0 en 1 jaar oud, waarvan maximaal twee van 0 jaar; ook weer inclusief de eigen kinderen van deze leeftijd.

Wanneer een gastouder vier of meer kinderen tegelijk opvangt, inclusief eigen kinderen dan moet er een achterwacht beschikbaar zijn. Deze achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden en kan binnen vijftien minuten aanwezig zijn op de opvanglocatie. De achterwacht moet 18 jaar of ouder zijn, maar heeft geen diploma of VOG nodig. De gastouder moet bij de inspectie kunnen aantonen wie de achterwacht is.

Wanneer het gastkind jonger is dan 4 jaar is er automatisch sprake van Gastouderopvang (GOO)

Indien het gastkind ouder is dan 4 jaar betreft het Buitenschoolse Opvang (BSO)

Buitenschoolse opvang is opvang van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar voor en na schooltijd en gedurende vakantieperiodes, tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint. Tussen-schoolse opvang valt niet onder de Wet Kinderopvang. Ouders kunnen daarom hiervoor geen tegemoetkoming ontvangen.

Belangrijke punten:

Verdere belangrijke punten die in samenspraak tussen de vraagouder en de gastouder van belang zijn voor het kind:

- Voeding: hoe vaak, welke voeding, wel of geen snoep
- Zindelijkheid: hoe vaak verschonen, wanneer begint de zindelijkheidstraining
- Slapen: waar, wanneer, slaapritueel, zorg voor voldoende rust bij ouder kinderen
- Ziekte: wat doet de gastouder als het kind ziek wordt
- Hygiëne: tanden poetsen, handen wassen
- wendagdeel

Normen en waarden

Waarden zijn opvattingen of ideeën over wat goed of slecht is. Bijvoorbeeld: eerlijkheid, respect voor de eigendommen van anderen, regelmaat of vrijheid.

Normen zijn de verwachtingen die mensen van elkaar hebben over hoe zij zich behoren te gedragen.

Bijvoorbeeld: het is slecht om te liegen, het is slecht om te stelen, het is goed om een vaste dagindeling te hebben.

Belangrijke normen en waarden van de vraagouder en gastouder moeten dan ook op elkaar zijn afgestemd.

Bijvoorbeeld op het gebied van religie, omgaan met vriendschappen en conflicten, taalgebruik en het respect voor elkaar.

Het is goed elkaars opvattingen te kennen en af te spreken hoe daarmee zal worden omgegaan.

Sommige zaken zullen bij de gastouder echter wat anders gaan dan thuis. Dat hoeft geen problemen op te leveren. Kinderen kunnen zo juist zien dat er verschillen zijn en hiermee leren omgaan. Respect voor elkaars mening en wederzijds vertrouwen spelen ook hierbij een belangrijke rol.

Gastouder en vraagouder samen verantwoordelijk

De dagelijkse verantwoordelijkheid berust in eerste instantie bij de gastouder. De gastouder heeft direct contact met het kind, biedt veiligheid, warmte en respect. Met de ouders wordt overleg gepleegd over de opvoeding. Zo wordt de opvoeding op elkaar afgestemd. Respect en vertrouwen liggen hieraan ten grondslag.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid berust echter altijd bij de ouders zelf!

In de relatie tussen gastouder en kind is de inbreng van de ouders van grote betekenis.

Samengevat wordt er van de gastouder de volgende pedagogische kwaliteiten verwacht:

- de gastouder moet ervaring hebben met of kennis hebben van de ontwikkeling en opvoeding van kinderen.
- De gastouder moet aandacht hebben voor de eigen individualiteit van ieder kind, in staat zijn tot het stimuleren van een kind in zijn of haar ontwikkeling en de pedagogische aanpak daarop kunnen aanpassen.
- De gastouder moet in staat zijn tot het geven van warmte en geborgenheid aan het gastkind.
- De gastouder communiceert met de vraagouders over hoe kinderen worden beloofd of gestraft bij bepaalde gedragingen. De gastouder respecteert de normen en waarden van de vraagouders, maar zal nimmer fysiek geweld gebruiken tegen de kinderen.
- De gastouder moet emoties kunnen herkennen bij de kinderen. De gastouder zal hierover communiceren met de vraagouders. Als kinderen verdrietig zijn, bang zijn, of andere emoties hebben zal de gastouder deze gevoelens serieus nemen en waar mogelijk het kind ondersteunen en de vraagouders hierover inlichten. De gastouder praat met de kinderen over deze gevoelens en zorgt ervoor dat zij hier mee om leren gaan.
- De gastouder bespreekt met de ouders welke activiteiten worden ondernomen met de kinderen en zal proberen om een gestructureerd programma op te stellen zodat de kinderen regelmaat hebben tijdens de opvanguren.
- Gastkinderen worden niet alleen gelaten. Vanaf de leeftijd van ongeveer 9 jaar kan dat anders zijn. Ouders en gastouders leggen dan schriftelijk vast hoe de regeling zal zijn dat het kind alleen is gedurende de opvangtijd. Gastouders blijven verantwoordelijk tijdens de opvanguren.

Vrijwilligers/stagiaires:

Een gastouder kan een stagiaire begeleiden wanneer de gastouder is ingeschreven bij de SBB. Deze inschrijving gaat via het gastouderbureau. Bij het begeleiden van een stagiaire moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. Zo moeten er minimaal 3 kinderen aanwezig zijn op de dagen van de stage en moet de gastouder gemotiveerd zijn om een stagiaire te begeleiden.

Vrijwilliger: Een gastouder kan een vrijwilliger inzetten voor bijvoorbeeld het ophalen van gastkinderen bij de scholen, het doen van boodschappen, het helpen met huishoudelijke taken, etc. Belangrijk blijft dat de gastouder bij de gastkinderen op de plek van opvang blijft en verantwoordelijk is.

Een vrijwilliger en stagiaire moeten vooraf een VOG overleggen. Dit kan door het gastouderbureau gedaan worden.

Eisen aan de opvanglocatie:

- Er is een aparte slaapruijme voor kinderen jonger dan 1,5 jaar
- De opvanglocatie is rookvrij
- Er is voldoende speelruimte binnen en buiten
- Er zijn voldoende rookmelders aangebracht

Eisen aan de gastouder:

- Een gastouder is in het bezit van een geldig diploma (geschikt voor gastouders)
- Een gastouder is in het bezit van een geldig certificaat EHBO aan kinderen en volgt de herhalingscursussen die door het GOB worden aangedragen
- Een gastouder heeft voor aanvang van de opvang een VOG overlegd

Verklaring Omtrent Gedrag

Elke gastouder, diens huisgenoten (vanaf 18 jaar), en evt. stagiaires/ vrijwilliger, dient een Verklaring Omtrent het Gedrag te overhandigen aan Kinderopvang Mathil. Een aanvraagformulier is op te vragen bij Kinderopvang Mathil. Zij vraagt de VOG digitaal voor u aan via Dienst Justis. Na inlevering van de verklaring en het betalingsbewijs, van de gastouder en een tweede huisgenoot, zal door gastouderbureau Mathil deze 2 VOG's worden vergoed. Dit bij minimaal 10 uur opvang per week. Van de overige huisgenoten zijn de kosten voor eigen rekening.

Eén en ander overeenkomstig de Algemene voorwaarden.

Het zorgdragen voor een goede communicatie tussen alle partijen beschouwt Gastouderbureau Mathil als essentieel.

Verder zal gastouderbureau Mathil een adviserende, bemiddelende en ondersteunende rol hebben bij het tot stand komen en onderhouden van een goede samenwerking tussen vraagouder en gastouder. Ook voor vragen over de pedagogische aanpak van uw kind kunt u bij gastouderbureau Mathil terecht. Eventueel kan zij u doorverwijzen naar de daarvoor betreffende instanties.

Geschillencommissie:

Partijen kunnen bij Kinderopvang Mathil terecht voor hun klachten. Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt. Mochten wij er samen niet uit komen dan is Kinderopvang Mathil aangesloten bij een geschillencommissie. Zij kan een officiële uitspraak doen over de afhandeling van een klacht.

Persoonlijke gegevens van partijen worden vertrouwelijk behandeld.

Ik hoop dat er tussen vraagouder, gastouder en gastouderbureau Mathil, een goede samenwerking mag zijn.